

ingediend op **774** (2015-2016) – Nr. 2
23 juni 2016 (2015-2016)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door Jan Van Esbroeck

over het ontwerp van decreet

houdende instemming met de overeenkomst
betreffende de sociale zekerheid tussen het
Koninkrijk België en de Republiek Tunesië,
ondertekend te Tunis op 28 maart 2013

over het ontwerp van decreet

houdende instemming met de overeenkomst
betreffende de sociale zekerheid
tussen het Koninkrijk België en de Staat Israël,
ondertekend te Jeruzalem op 24 maart 2014

en over het ontwerp van decreet

houdende instemming met de overeenkomst
betreffende de sociale zekerheid
tussen de Regering van het Koninkrijk België
en de Regering van de Republiek Turkije,
ondertekend te Ankara op 11 april 2014

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed:

Voorzitter: Rik Daems.

Vaste leden:

Ingeborg De Meulemeester, Marc Hendrickx, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe, Karim Van Overmeire, Manuela Van Werde;

Sabine de Bethune, Vera Jans, Ward Kennes, Johan Verstreken;

Rik Daems, Herman De Croo;

Tine Soens, Güler Turan;

Wouter Vanbesien.

Plaatsvervangers:

Cathy Coudyser, Caroline Croo, Danielle Godderis-T'Jonck, Sofie Joosen, Ann Soete, Sabine Vermeulen;

Karin Brouwers, Griet Coppé, Joris Poschet, Valerie Taeldeman;

Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester;

Renaat Landuyt, Steve Vandenberghe;

Bart Caron.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;

Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

774 (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

775 (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

776 (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Inleidende uiteenzetting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	4
1.1. Overeenkomst met de Republiek Tunesië	5
1.2. Overeenkomst met de Staat Israël	6
1.3. Overeenkomst met de Regering van de Republiek Turkije	6
2. Bespreking	7
2.1. Vragen en opmerkingen van de leden	7
2.2. Antwoorden van minister Jo Vandeurzen	7
3. Stemmingen	8
3.1. Stemmingen over het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Tunesië, ondertekend te Tunis op 28 maart 2013	8
3.2. Stemmingen over het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Staat Israël, ondertekend te Jeruzalem op 24 maart 2014	8
3.3. Stemmingen over het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Turkije, ondertekend te Ankara op 11 april 2014	8

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed behandelde op 21 juni 2016 drie ontwerpen van decreet houdende instemming met een overeenkomst betreffende de sociale zekerheid. Het betreft overeenkomsten tussen het Koninkrijk België en de Republiek Tunesië, de Staat Israël en de Regering van de Republiek Turkije.

1. Inleidende uiteenzetting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat de Vlaamse Gemeenschap op 1 juli 2014, met de zesde staatshervorming, bevoegd werd voor de gezinsbijslagen. Bij deze bevoegdheid hoort eveneens het recht om internationale verdragen te sluiten inzake de gezinsbijslagen. Het komt dan ook aan het Vlaams Parlement toe om verdragen inzake de gezinsbijslagen te ratificeren.

Verdragen met betrekking tot de gezinsbijslagen met landen waarmee België goede relaties onderhoudt bestaan reeds enige tijd. Zij kaderen binnen ruimere verdragen met betrekking tot de Belgische sociale zekerheid.

Met de Republiek Turkije werd reeds in 1966 een dergelijk verdrag gesloten en met de Republiek Tunesië in 1975. De verdragen houden afstemming in met betrekking tot de samenstelling van tijdvakken van verzekering, het materiële en personele toepassingsgebied van de betrokken regelgevingen enzovoort.

Diverse onderdelen van de sociale zekerheid, zoals de ziekte- en invaliditeitsuitkeringen, pensioenen en dus ook de gezinsbijslagen, komen aan bod in deze verdragen die kaderen in de socioprofessionele context van de sociale zekerheid. In het kader van deze verdragen worden vervolgens administratieve schikkingen getroffen die uitvoering geven aan de betrokken verdragen.

In het kader van de goede relaties met de betrokken landen werden de voorliggende verdragen met betrekking tot de sociale zekerheid onderhandeld en gesloten. Deze onderhandelingen werden gestart vóór de bevoegdheden inzake de gezinsbijslagen met de zesde staatshervorming werden overgedragen naar de gemeenschappen. De ondertekening van de verdragen vond eveneens voordien plaats. De verdragen met Tunesië, Turkije en Israël werden ondertekend respectievelijk op 28 maart 2013, 11 april 2014 en 24 maart 2014.

In elk van deze verdragen worden bepalingen over de gezinsbijslagen opgenomen. In het kader van het verdrag met Israël gebeurt dat voor de eerste maal. De voorliggende verdragen kennen een ruimer toepassingsgebied dan voorheen, alleen al doordat de zelfstandigen nu ook mee opgenomen worden in het verdrag met Tunesië en de gezinsbijslagen voor het eerst mee opgenomen worden in het verdrag met Israël.

Dat wil echter niet zeggen dat de export van de kinderbijslag noodzakelijkerwijze zal stijgen. Vroeger werd onder de toepassing van de overeenkomsten met Turkije en Tunesië de kinderbijslag betaald aan de opvoeder van het kind, die zich in het buitenland kon bevinden. De nieuwe administratieve schikkingen met deze landen bepalen dat de kinderbijslag moet worden toegekend aan de personen op wie de Belgische wetgeving van toepassing is en aan de gerechtigden op Belgische socialezekerheidsprestaties die in België wonen. Als de Belgische wetgeving van toepassing is – waarbij deze personen dan ook waarschijnlijk in België wonen – of als de betrokkenen hier wonen, zal de kinderbijslag voor de kinderen in het buitenland aan deze personen worden betaald. De letterlijke export naar deze beide landen zal dus formeel gezien naar alle waarschijnlijkheid dalen.

De overeenkomst met Israël bepaalt dat de personen op wie de wetgeving van een van beide landen van toepassing is, recht hebben op kinderbijslag voor de kinderen die op het grondgebied van het andere land wonen. Aangezien hier ook de wetgeving van het uitbetalende land van toepassing moet zijn en de betrokken persoon bijgevolg waarschijnlijk in België zal wonen, kan een gelijkaardig effect worden verwacht als het al vermeldde.

Hoewel elk verdrag specifieke bepalingen bevat eigen aan de onderhandelingen met het betrokken land, zijn er een aantal kenmerken die deze overeenkomsten delen.

Alle overeenkomsten zijn wat België betreft zowel van toepassing op werknemers als op zelfstandigen. In deze overeenkomsten worden ook bepalingen opgenomen met betrekking tot de coördinatie van verzekeringstijdvakken noodzakelijk voor het verkrijgen, behoud of herstel van het recht, waarbij rekening wordt gehouden met de tijdvakken vervuld onder de wetgeving van de andere overeenkomstsluitende staat. Op het vlak van bevoegdheidsverdeling bevatten al deze overeenkomsten een bepaling dat wanneer er recht is op gezinsbijslagen in beide staten, de staat waarin het kind woont de gezinsbijslagen betaalt.

1.1. Overeenkomst met de Republiek Tunesië

De overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Tunesië, ondertekend te Tunis op 28 maart 2013, is van toepassing op de personen op wie de wetgeving van een van beide staten van toepassing is of geweest is en die onderdanen zijn van België of Tunesië, of staatlozen, of die door een van beide staten erkende vluchtelingen zijn. De overeenkomst is evenzeer van toepassing op de gezinsleden van voormelde personen of hun erfgenamen, in de overeenkomst benoemd als nagelaten betrekkingen. De overeenkomst is ten slotte ook van toepassing op de erfgenamen en de gezinsleden van personen die onderworpen zijn geweest aan de wetgeving van België of Tunesië, ongeacht de nationaliteit van laatstgenoemde personen, wanneer deze erfgenamen of gezinsleden onderdanen zijn van een van de beide staten, dan wel staatlozen of door België of Tunesië erkende vluchtelingen.

De gezinsbijslag wordt omschreven als de periodieke uitkeringen zoals bepaald in de administratieve schikking. In overeenstemming met wat geldt in de overeenkomst met Tunesië die momenteel nog van toepassing is, behoren het kraamgeld en de adoptiepremie dus niet tot het toepassingsgebied.

Voor Tunesië is de overeenkomst van toepassing op de socialezekerheidswetgeving met betrekking tot de gezinsbijslag voor werknemers, voor zelfstandigen of gelijkgestelden, voor de personeelsleden van de openbare sector en voor studenten. Ook wat Tunesië betreft wordt het begrip gezinsbijslag omschreven als een periodieke uitkering die nader bepaald wordt door de administratieve schikking. Een administratieve schikking zal verder de categorieën rechtgevendende kinderen en de toekenningsvoorwaarden en de bedragen van de gezinsbijslag, evenals de tijdvakken waarvoor de gezinsbijslag wordt toegekend, bepalen.

Voorts bepaalt het verdrag onder welke voorwaarden personen op wie de wetgeving van een van de overeenkomstsluitende staten van toepassing is, recht hebben op gezinsbijslagen van deze staat voor de kinderen die wonen op het grondgebied van de andere overeenkomstsluitende staat.

Vervolgens worden enkele regels vermeld die het bevoegde land aanwijzen. Dat is het land waar de rechtgevendende woont wanneer men in beide landen recht heeft

op pensioenen of renten, het land waar de overledene het laatst woonde voor de wezenbijslag.

1.2. Overeenkomst met de Staat Israël

De overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Staat Israël, ondertekend te Jeruzalem op 24 maart 2014, is van toepassing op alle personen op wie de Belgische of Israëlische wetgeving van toepassing is of geweest is en die onderdaan zijn van een van beide staten, van een lidstaat van de Europese Unie (EU) of een derde staat waarmee zowel België als Israël een overeenkomst betreffende de sociale zekerheid hebben gesloten en op staatlozen of vluchtelingen die zijn erkend door België of Israël.

De overeenkomst is tevens van toepassing op alle andere personen met betrekking tot de rechten die ze afleiden van de bovenstaande personen. De overeenkomst is ten slotte ook van toepassing op gezinsleden en erfgenamen van personen die onderworpen zijn geweest aan de wetgeving van België of Israël, ongeacht de nationaliteit van laatstgenoemde personen, wanneer de gezinsleden of erfgenamen onderdanen zijn van een van deze staten, van een EU-lidstaat, of van een staat waarmee zowel België als Israël een overeenkomst betreffende de sociale zekerheid hebben gesloten of staatlozen of vluchtelingen zijn die door België of Israël erkend zijn.

Wat België betreft, wordt gezinsbijslag omschreven als de periodieke uitkeringen in geld uitsluitend toegekend op grond van het aantal kinderen en hun leeftijd, zijnde het basisbedrag en de maandelijkse en jaarlijkse leeftijdstoelagen, met uitsluiting van andere aanvullingen. Voor Israël is de overeenkomst van toepassing op de bepalingen van de Nationale Verzekeringswet in zoverre die van toepassing is op de verzekering voor kinderen. Wat Israël betreft wordt onder gezinsbijslag verstaan, de kinderbijslag toegekend overeenkomstig de wetgeving van Israël.

1.3. Overeenkomst met de Regering van de Republiek Turkije

De overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Turkije, ondertekend te Ankara op 11 april 2014, is van toepassing op de personen op wie de wetgeving van een of van beide staten van toepassing is of geweest is. Ze is tevens van toepassing op alle andere personen die afgeleide rechten ontleen aan de voormelde personen. De gezinsbijslag wordt omschreven als de periodieke uitkeringen zoals vermeld in de administratieve schikking. Net als actueel het geval is, zullen het kraamgeld en de adoptiepremie dus niet kunnen worden toegekend voor kinderen die in Turkije worden opgevoed.

Aangezien Turkije nog geen eigen algemene gezinsbijslagwetgeving heeft uitgewerkt, wordt enkel de Belgische gezinsbijslagwetgeving vermeld in het materiële toepassingsgebied van de nieuwe overeenkomst. De neutrale bewoordingen van titel III, hoofdstuk 4, met betrekking tot de gezinsbijslag, laten echter toe om het materiële toepassingsgebied van de overeenkomst uit te breiden tot de Turkse gezinsbijslagwetgeving eens die in werking zou treden.

De Belgische kinderbijslag verschuldigd voor kinderen die in Turkije wonen, moet worden betaald, wanneer deze verschuldigd is uit hoofde van personen op wie de Belgische wetgeving van toepassing is, uit hoofde van de rechthebbende op prestaties inzake rust of ouderdom, overleving, invaliditeit, een arbeidsongeval of een beroepsziekte enkel verschuldigd krachtens de Belgische wetgeving, uit hoofde van de rechthebbende op prestaties inzake rust of ouderdom, overleving, invaliditeit, een arbeidsongeval of een beroepsziekte verschuldigd krachtens

zowel de Belgische als de Turkse wetgevingen, die in België woont en uit hoofde van een overleden persoon die het laatst onderworpen was aan de Belgische wetgeving en onder de bij deze wetgeving bedoelde voorwaarden.

2. Bespreking

2.1. Vragen en opmerkingen van de leden

Tine Soens merkt op dat er bij de overeenkomst met Israël opnieuw onduidelijkheid is over het territoriale toepassingsgebied. Dat was ook al bij andere akkoorden met Israël het geval en in een overeenkomst met Israël is waakzaamheid dienaangaande nochtans geboden. Het is niet omdat België de staat Israël erkent binnen de grenzen van 1967, dat Israël dat zelf ook doet. Gezien de onduidelijkheid over de vraag of de bezette Palestijnse gebieden al dan niet onder deze overeenkomst vallen, zal sp.a zich onthouden bij de stemming over het betrokken ontwerp van decreet.

Wouter Vanbesien sluit zich hierbij aan. Over deze kwestie is er een debat geweest in de Kamer. De Belgische Regering, en naar mag worden aangenomen ook de Vlaamse Regering, is van oordeel dat het verdrag niet van toepassing is op mensen die in de bezette gebieden hebben gewerkt. Het probleem is dat de gegevens over waar de mensen hebben gewerkt, door Israël zelf worden geleverd en dat er vanuit België geen mogelijkheid is om dat te controleren. Zeker voor de Golanvlakte en voor Oost-Jeruzalem gaat Israël ervan uit dat dit Israëliisch grondgebied is, voor de nederzettingen is het iets minder duidelijk. Omdat er geen probleem is met de onderliggende principes van het verdrag, zal de spreker niet tegenstemmen, maar zich onthouden bij de stemming.

Johan Verstreken wijst erop dat op het federale niveau deze verdragen al goedgekeurd zijn. Ook het Israëliische parlement heeft het verdrag met Israël al gestemd. Heeft de minister informatie over de stand van zaken van de ratificatieprocedure in de andere deelstaten? En hebben Tunesië en Turkije de ratificatieprocedure al afgerond voor de met hen gesloten verdragen?

Wat het verdrag met Israël betreft, dacht het lid dat federaal minister van Buitenlandse Zaken Didier Reynders heeft bevestigd dat overeenkomsten met Israël niet van toepassing zijn op de door Israël in 1967 bezette gebieden. Als dat niet zo mocht zijn, welke garanties heeft Vlaanderen hieromtrent al dan niet verkregen?

2.2. Antwoorden van minister Jo Vandeurzen

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat de ondertekening door Turkije gebeurd is op 2 maart 2016. Tunesië heeft al op 25 oktober 2013 ondertekend, voor Israël is de ratificatie blijkbaar in augustus 2015 afgerond. Zowel in Turkije als in Tunesië zou het parlement inmiddels zijn goedkeuring hebben verleend.

Wat het territoriale toepassingsgebied van de overeenkomst met Israël betreft, zijn het wel degelijk de grenzen van voor 1967 die van toepassing zijn.

3. Stemmingen

- 3.1. Stemmingen over het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Tunesië, ondertekend te Tunis op 28 maart 2013

3.1.1. Artikelsgewijze stemming

De artikelen 1 en 2 worden eenparig aangenomen met 12 stemmen.

3.1.2. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Republiek Tunesië, ondertekend te Tunis op 28 maart 2013, wordt eveneens eenparig aangenomen met 12 stemmen.

- 3.2. Stemmingen over het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Staat Israël, ondertekend te Jeruzalem op 24 maart 2014

3.2.1. Artikelsgewijze stemming

De artikelen 1 en 2 worden aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

3.2.2. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en de Staat Israël, ondertekend te Jeruzalem op 24 maart 2014, wordt eveneens aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

- 3.3. Stemmingen over het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Turkije, ondertekend te Ankara op 11 april 2014

3.3.1. Artikelsgewijze stemming

De artikelen 1 en 2 worden eenparig aangenomen met 12 stemmen.

3.3.2. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Turkije, ondertekend te Ankara op 11 april 2014, wordt eveneens eenparig aangenomen met 12 stemmen.

Güler TURAN,
waarnemend voorzitter

Jan VAN ESBROECK,
verslaggever